

SZÉKESFEJÉRVÁR

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.

Megjelen hetenkint kétszer szerdán és szombaton.

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:

Egy évre	8 frt. — kr.
Fél évre	4 frt. — kr.
Negyed évre	2 frt. — kr.

Bérmertelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden négy hasábos petítor: Megrendelőinktől 4 — nem megrendelőinktől 6 kr-ért ígattatik be.

Lapunk számára hirdetések felvesznek **Budapestben:** Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Mórizez.

Bécsben: Oppelik L. és Mosse Rudolf, Hrdlicka Vincze.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Vörösmarty-tér 6-ik sz.) címzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után négy hasábos petítorért 10 kr. fizetendő.

✂ Keziratok nem küldetnek vissza. ✂

A társalgásról.

Nemely emberek, mint az inquisitorok kifogyhatlanok a kérdésekben, s gyakran az egész társaságot gyöttrik folytonos kérdéseikkel. Vannak, kik a társalgásban a legnehézkesebben mozognak, tuczat száma tartják kéznél a tarkábbnál tarkább kérdéseket, s így a mulatság terheit rendszeren más nyakára tolják, mert ez által mintegy kényszerítik őket, alkalmatlan magyarázatokra és a legkellemetlenebb feleletekre, miket szívesebben hallgattak volna el. Vannak olyan ügyetlen emberek, a kik magok édes keveset tudnak mondani s egész társalgások merő kérdésekből áll.

A mily kiállhatatlan ez így magában véve, ép oly szükséges és célszerű a társalgás megélénkítésére egy-egy helyesen felvetett kérdés. A szerény és tartózkodókat, kik különben mindaddig nem szólnának míg kérdés nem intéztetik hozzájuk, ez által be lehet a társalgás menetébe vinni, de ez apathikus természetűeket is kényszerítheti ez által az ember résztvenni a társalgásban. „Ugyan mit szól ehhez X. ur, — vagy nem világosíthatna minket fel e tekintetben Y. ur?” Recamier asszonyról beszéltek, hogy ő nyájas, barátságos kérdések által a nála egybegyűlt társaság társalgási menetét mintegy kormányozta. „Elle questionnait avec intérêt et etait tout entière à la reponse.”

Általában véve azonban a kérdés alakjában tett megjegyzések nem oly zavarólag hatnak, mint a merev és határozott állítások és bizonyítások. Ez utóbbiak rendszeren arrogáns modorban, parancsolólag lépnek fel és mintegy visszariasztják a környezetet a válaszolástól.

A kérdező azonban mindenestre szerény ember. Tudatlan vagy legalább annak látszik, s midőn azon kérelemmel fordul hozzánk, miszerint mondanánk meg neki

véleményünket e vagy ama tárgyról, ez vagy amaz miként tetszik nekünk, úgy legalább igen szép véleménynyel látszik lenni a mi észbeli tehetségünkről vagy képzettségünkről, ez pedig mindenestre hízogó ránk nézve. Azok, kik tőlünk tanulni akarnak, vagy bizalommal viseltetnek irányunkba, ránk nézve kellemesek mindenkor és szívesen látottak.

Néha pedig, ha a társalgás egészen kimerült, akkor annak felélesztésére egy talpra esett kérdés igen nagy hatása. Új tárgyat ad a társalgásra, és ha az idő is korszerű, akkor az csakhamar több oldalról válaszokra is ad alkalmat. Mintegy lángot fog az ilyen kérdés a salon minden zugában és apró külön eszmecsereket idéz elő. Erre és a fentebb említettekre a kérdések igen alkalmasak. Azonban nem szabad soha mintegy mozgó kérdőjel ide-oda vándorolni, vagy mindenekfelett nem szabad nagyon kíváncsiaknak lennünk, s mint az inquisitorok gyötörni mindenkit kérdéseinkkel.

Hogy azonban a társalgás folyékony és örömteljes legyen nemcsak arra van szükség, hogy jól beszéljenek, hanem és kiváltképpen arra, hogy az kellően meg is hallgattassék. A társalgásban a kellő és érdekelt hallgatás a társalgási elmélet felét teszi.

Miként a színpadon működő színészekre a hallgatóság magartatása nagy befolyással bír és annak részvétele vagy nyugtalansága zavarja és lehangolja őket, másrészt pedig érdekeltége és tetszésnyilvánítása által mintegy átszellemlenek és lelkesednek; ilyképen van a társalgásban is a ránk hallgatók magartatása okozza, ha beszédünk folyékony, kedvteli vagy mintegy akadályokkal küzdő, nyomott és kedvtelen.

Vannak emberek, kik, ha velük valami szép és kellemes akarunk közölni, oly hidegen és közömbösen viselik magukat, hogy mintegy önkénytelenül elfelejtjük mindazt, a mit velük közölni akarunk; míg másrészt vannak, kik már előre is oly várakozásteljesen csüggnék ajkunkon, oly kellemes helyesléssel fogadják már előre is mindazt, mit közlendők vagyunk, hogy mintegy kicsalják ez által belőlünk mindazt, a mi kellemes e dolgról csak tudunk, mosolyuk mint a napugár élesztőleg hat gondolatainkra és helyeslő fejbőlintása, mintegy szárnyat kölcsönöz az egész eszmemenetnek. A szeretetreméltó Ramiere asszonyról mondják, hogy hallgatása csábító volt. „Elle écontait avec seduction.”

Az eszméket, érdekes újdonságokat és kedves történeteket kedves ajándékokként kell tekintenünk, melyeket jó barátaink a legjobb szándékkal nekünk felajánlanak. Ha nem fogadjuk előzékenységgel vagy figyelemmel, vagy tán akkor szórakozottan látszatunk, akkor úgy érzik magukat, mintha szívesen nyújtott adományait háladatlanul visszautasítottuk volna.

A barátságos türelmes és odaadó figyelem azonban csak a legegyszerűbb és szükségesebb kötelesség. Szükséges azonban, hogy valamivel többet tegyünk a passzív figyelemmel.

Azzal, hogy a megszólított némán és ostobán ott üljön és figyeljen miként a közszobor, még korántsem tett eleget. Hogy a beszélőre kedvező hatással legyen a hallgató, szükséges, hogy érdekléssel szavait, hogy komoly nyilatkozatainál értelmes fejbőlintással nyilvánítsa tetszését, — komikus részénél nevéssen, vagy egy-egy „bravo,” „helyes,” „nagyon helyes,” „igaz” vagy más eféle szócskákat használjon. (Folyt. köv.)

Kolera.

A fővárosban még csak most kezdenek övrendszabályokat hozni a keleti pestis ellen, holott a Dunántúli megyékben már régen beütött a — nyugoti döghalál!

Borzasztóbb ez a keleti pestisnél, mert a mely családba beüt, ott nincs gyógyulás, mert nincs orvosság. A papa, mama, a kisasszony, a kis ifjú mind belehal!

A temetők már telve vannak ilyen halottakkal; ma kiénekelnek 4—5 ö; holnap már 10—15-nek írják nevét az új kereszteltekre! Városok, községek levegője inficiálva, s a mi legborzasztóbb, nincs a miazmák ellen — carbolsav!!

E nyugati pestis, e kolera — a czimkór ság...

Nincs hányszékelés, hanem vastag képződés; itt nem a láb hideg, hanem a fej; a görcsöket nagyra vágási szivdobogás pótolja, s mennél több czim, vagy nagyobb ranggal dörszölik meg, annál hamarabb magához jön a beteg.

A ki e parfümös légkörbe jut, legyen az hét szilvafából kivetkötetett egyszerű, régi nemes ember, azonnal tekintetessé lesz. A hivatalból elmozdított szakács, kertész, magtárfelügyelő, irnok, vizre jutott zongora tanító, okleveles borbély, fekete czukor és kusztórával kereskedő, — legtöbbszörre tekintetes a pórnép előtt.

Meghízott árendások; ősi jusból kikopott composzorok; 3—400 bált selyemruhában kiült anyólkák; szételő pazarlók; diploma nélkül vergődő s kurizálásból vagyona szert tett agg-pióczák; két-három iskolát végzett s a gazdasági tanítványok mellett járt csemete — Ledermayerek és Kvakszelhuberek X. Y. gróf jószágán már nagyságosak. Kipemlizett aggszűzek; csüdből menekült boltosnők stb. stb. nagysám és nagyságok!

Kint összedülnek a házfalak; a kontók, adósságok bekiabálnak az ablakon s a fényűzés kihuzza a szégyenséget a szobákból, ezek nagyságotatnak érdem, mult, tettek nélkül!...

A virslis tekintetesnek szólítja a csap-

SZÉPIRODALMI CSARNOK.

Kis babám ablakán....

Kis babám ablakán
Madárka dalolgat,
Madárka dalolgat
Szomoru dalokat.

Kis babám kertjében
Virul az ibolya,
Virul az ibolya
Bús fejtét lehajtja.

A virág elhervad,
Madárka dalolgat,
Magsugják, elmondják,
Babámnak bajomat.

S. A.

Az én nevető nénikém.

— Beszély. —

P. Mocsolády Bélától.
(Vége.)

A női szívnek, mely a bűvirágaival telve van, mily jól esik a magányban, zúgó erdők hús ölében magát kisírnia! — Megkönnyebbül, ha elpanaszla a mohos tölgyeknek, a mi szívére teherként nehezedik. A kit az ég kivetett kegyelméből; a kinek vad üldözőként a bú mindenütt nyomában

van: az még talál irt vérző sebeire; az még enyhítheti könyvével bánatát. De a kitől az ég a könyvet is megtagadta: az már a sötét halál bánatos menyasszonya! Óh! azt én tudom, mi a könyv a szenvedőnek; mert az ég tőlem még a könyvet is megtagadta!...

A kinok egész serege honol szívemben. Mint a sarkok jégfödté téreit a természet szende gyermeke, a virágos tavasz, nem látogatta meg, úgy ismeretlen a boldogságtól szegény haldokló szívem. — Mint gyermek szeretett atyám ravatalánál, ki önkézzel oltotta ki életét, sirtam ki a fájdalomtól lerogyva utolsó könyvem. A könyv ezentul meg lett tagadva tőlem: a fájdalom bármint dulta szívemet, megfásult keblem már nem zokoghatott. A bú sokszor mintegy fojtogatni kezdett; ijedten kapkodtam lég után s kezemet összekulcsolva tekintettem az égre, hogy kisírhassam magamat; de mindhiába, többé sírásra nem nyilhattak meg ajkaim.

Könynyel már nem enyhíthetem keserűemet s hozzá még barátom sem volt, a kinek elpanaszolva, a mi oly véghetetlenül fáj, könnyebben tűrhettém volna. — Csak egy volt, a kinek panaszkozhattam volna véle közös szerencsétlenségemről; de így sirba vittem volna rövid időn fájdalomban örvongó szegény anyámat. Beláttam, hogy vigasztaló nélkül szegény anyám bujába

hal. Mosolyogni kezdettem tehát; vigasztaltam kedves anyámat és színtelt vidám kedélyem jótékonyan hatott vérző szívére: megnyugodott lassanként és hosszabb idő múlva körülményeinkhez képest boldognak érezte magát. És én mindig vidám s boldognak mutattam magamat; mert jól tudtam, hogy arcomnak csak egy bűredője szívében a bánat egész özönét keltette volna fel.

Bánatomat magamba fojtva napról-napra éreztem, mint fásul el keblem; éreztem, hogy folyton közömbösebben viseltetem a földi dolgok iránt. Mindent kicsinylettem; s hogy már tűrni nem tudtam, mosolyogtam minden felett. A nyomor most is számalomra indított; most is felkerestem az inségesek kunyhóját; de a számalom menyenyire különbözött attól, melyet atyám halála előtt érezék: Semmiféle nyomort szenvedést nem tarték elég nagygnak, hogy a halál ne lenne érte elég kárpótlás!...

De nem kell mondanom, hogy e fásultság sokkal boldogtalanabbá tett, mint a mily ellepezetlen fájdalom lett volna; — mert a mely kebel nem tud mélyen érezni, az már valóban boldog sem lehet!...

De ezen fásultság, ha nem is egészen, némileg engedett egy találkozás által. Egy ismerősünkét tett látogatásunk alkalmával találkoztam egy fiatal férfival, ki-

nek műveltsége, megnyerő külseje rám igen jó benyomást tett. Az iránta felkeltett rokonszenv többszöri látogatása után szerelmem fokozódott szívemben. Szerettem őt lángolón; szerelmem dicsfényben vonta őt s álmaim hősévé avátá. Neve hangzott fülembe ébren, álomban; kertemben a fák zúgásában az ő hangját véltem hallani.

Azonban szerelmem csak új fájdalmat okozott azon gongoltnál, hogy ő nem szeret, vagy éppen mást szeret. De e kétség nem sokáig gyötört...

Egy látogatása alkalmával estefelé nagy vihar közelgett s édes anyám éjjelre magunknál tartóztatá őt, ki a távolabbi faluban lakott. A vihar csakhamar elvonult s az igen kellemes nyári estén kertemben mentünk sétálni. Anyám séta közben a lugasban leült s mi tovább folytattuk sétánkat. Midőn a csergedező kerti pataknál ábrándozva szótlanul megállottunk: ő sokáig nézett szemembe s kezemet megragadva remegő hangon mondá:

— Kisasszony! régen vártam a pillanatot, a melyben feltárhatom önelőtt szívemet, a mikor megmondhatom, hogy — szeretem! — Bocsásson meg vakmerőségemért!...

S feleletet nem várva hosszú forró csóket nyomott kezemre.

— Oh mondja, hogy szeret!...

lárost; a pékné tensasszony a mézárósné tensasszonyt.

Az embernek feje szédül a tömjénzsgaban. S van egy valódi nagyságos vagy méltóságos ur, ez meg aztán azon gondolkodik a sok nagyság és méltóság között: hogy itthon van-e tulajdonképen Magyarországon? Hogyan is írja Szemere Miklós?

„A szív: kápolna, gyomruk: csárda, Ez dorbézol, — az tömjént éget. — Mily gondolat volt? ily közelre Tenni templomhoz a csapszékét?!”

S. után.

ISMERTETÉS.

Történelmi.

Fejtegetése némely a magyar nép ajkán mai nap is fenlevő kifejezéseknek.

V.

Honnan veszi eredetét ez a kifejezés udvarolni?

Ez a szó udvarolni: szolgaságot, szolgálai szerephez illő alázatosságot, hódolatot jelent. Hajdan a királyok udvartartásához hasonlólag, az egyházi főbb méltóságok s mágnások is ezt a rendszert házi körükben kívánván alkalmazni; így vették magukat körül szolgálakkal, kiket tehát udvarnokoknak neveztek.

A királyi udvarnál ugyanis azon egyének, kik mint a várkatonák le voltak kötelezve, udvarnok nevezet alatt voltak; ilyenek voltak a királyi vadászok, erdő felügyelők, madarászok, asztalnokok, jövedelemszedők, pinczerek, halászok, pénzverők, szekerek, hírnökök stb. kik is azon jótétemény reményében hűsösködtek, hogy a magukat érdemek által kitüntettek királyi szervisekké tétetvén, nemességet nyernek.

Ez állások közül, már a mai korban főméltóságú czim alatt jönnek elő — a meg-hagyott állások.

Hajdan csak annak a nemesnek volt udvara, vagyis curiája, kinek eféle udvarnokokat lehetne vagyoni állapotához képest tartani, kik tehát neki szolgálatára s rendelkezése alatt állottak, s ezért mondja a magyar mai nap is, ha valakinek mély tiszteletét akarja nyilvánítani, hogy kívánt udvarlására lenni, vagyis parancsolatjára, kész szolgálatára lenni, hogy kiváló kegyét elnyerhesse hódolni; s így midőn egy hölgynek hajlamát, jó indulatát, s néha mint a tapasztalás is tanúsítja partfogását kívánja elnyerni, — a simulékony é parancsra kész megadással, az illemszabályok szem előtt tartása mellett nyájasan társalog. Szokják mondani, hogy ez a férfi miként udvarol a hölgynek, hihetőleg udvarnokra kíván lenni.

Innen veszi tehát eredetét ez a szó udvarolni.

VI.

Hol veszi eredetét a magyar nyelvben ez a kitétel tímár? és fejérszemély?

Őseink Ázsiában laktak alkalmával, a gyapjas kecske- vagy juh-bőrt, mely felső ruha gyanánt szolgált tímós viz oldattal fehérre készítették s más öltözetük is fehér volt, minthogy ez a szín legtermészetesebb s könnyen megszerezhető volt, s innen a magyarok a fehér ruhába öltözött katonákat labanczoknak, leventáknak neveztek, mely annyit tesz fehérek, havasok, s látjuk azt, hogy a magyar mai nap is szereti a természeti fehér színt.

A boldogságtól szédülve mintegy öntudatlanul rebegém: — Sze-re-tem!”

Óh! ez este ragyogó csilagaival, a csermely csillogó habjai, a sötét suttogó lombok örökké előttem állanak. Azt a kéjes érzést, mely átvezette tagjaimat, midőn kezem megfogá, még a siron tul is érezem. Boldogító szavait rebegve ürítem ki majd a halál hideg, enyhet adó serlegét!...

Óh, mi boldoggá lettem szavai által, mégis bár sohase mondtam volna!...

Egy viritő tavasz s egy hervadó ősz látta boldogságomat! és egy virág-gyilkos tél talált ismét kínzó kétség között; s mig ez új tavasz virággal fedi a föld sötét rögeit, én reményim elvesztve a sir ölében hervadok!...

Majdnem egy évig a földön én valék legboldogabb; de szerelmem első telén reményemmel ismét küzdött a kétség, mint a nap küzd az éjjel..... Emér, ki eddig gyakran látogatott, hetekig nem jött, és mikor meglátogatott is, hidegebbnek tettszett mint máskor; de e gondolat csupa képzelődésnek tulajdonítva, igyekeztem elmémbe kiverni..... Azonban csakhamar keserűen kelle csalódnom; mert egy napon Emér megkérve unokánövérém kezét, véle eljegyeztetett....

Venantius Fortunatus 1-ső könyvében így ír: „Militis alba clamys plus est, quam purpura regis.”

Mózes idejében híresek voltak a sineári vagy babilóniai fehér posztók, melyek Milotáknak nevezettek, mert miletumi selymes gyapjuból készítették s e posztó mint fent is említettémsóval volt kifehérítve. Minthogy tehát tímóval készítették a juhok, kecské, borzok bőrei, ezért nevezték a bőrkészítőket, mint tímóval fehérítő- és munkálkodókat, tímároknak.

Innen veszi eredetét ezen szó tímár. Ilyen kifehérített bőrből ruházat volt Illés híres palástja, melyre is van emlékezet I. kir. XIX. R. 13. versben, — s ily fehér öltönyt viseltek az üldözést szenvedett első keresztények.

Később Choráz, vagy Charasán tartományban, mely tartomány a mi régi eleink hazájának egy részét képezte — készítették a szép fehér posztók. — Innen neveztek a magyarok a szép fehér posztót charasiainak még ezelőtt félszázaddal is az alföldön, melyből készítették a salavárit, kankót és szűrt, miknek létezését tagadni nem lehet.

A főhadvezérek és királyok ezen felsőruhájuk veres bársony színre festve.

Itt mellelleg szabad legyen megjegyez-nem, miszerint a mennyei jelenések XIX. R. 13. és 14. versei szerint az anyaszent-egyház feje csigavérrel festett ruhában alátik elő, az öt környezőket pedig tiszta fehér ruhákban, a régiek öltözetének szokásos színe szerint.

A régi magyar nők alsó-ruhája fehérre kikészített, vagy tört juh-bőrből állott, melyet úgy vettek magukra, hogy az egyik oldalát jobb honuk alatt átvevén, a bal lábukon kötötték össze első és hátulsó lábainak bőrért, melyeken a körömök is rajt voltak. No az igaz! messzire van ettől a mai divat.

Később fehér posztóból készítették s midőn meg Herodusus elbádása szerint a lenből szőtt gyolcsruha fehtaláltatott, melyet legelőször az egyiptomi papok viseltek, mit is a zsidók sés kifejezéséhez képest a magyarok szösznek neveztek, tehát ez anyagból készítették a nők fehér öltönyeiket és nyakbavetőjüket.

A régi magyar nőknek tehát minden ruhájuk fehér volt, s ezért neveztek őket fehérszemélynek, mire okot szolgáltatott már a régi magyar nők — honunkban még mai nap is sok helyen meglevő s fennmaradt — azon szokása is, hogy esős időben fehér abroszszal teríté be magát; de az előbbi századokban, midőn a nők templomba mentek térdig érő hosszú széles fehér gyolcsot tettek a nyakukra, olyképp mint az újabb korban az ugynevezett swalt, melyet még a mult században is tekeritinek neveztek.

Azért is kedvelték a régi magyar nők a fehér színű ruhát, mert abból a szennyet könnyebben ki lehet mosni, s így ismét tiszták lévén, szerettek a fehéren fényleni, tündöklenni.

Azonban a mai korban, bár ha inkább szeretnek is a nők különböző színű kelméből készült tarka s uszályos öltönyökben járni, szebbnek véltvén lenni magukat ezekben; de azt még sem hagyják el, hogy a menyasszony esküvőjén fehér selyem vagy hasonló fehér színű kelméből készült öltönyt vesz magára s fejét földig érő fehér fátyollyal vonja be.

Ez eredete a fehérszemély kifejezésnek. Tóth Antal.

Összezuzott szívvel rohantam a kertbe, ezt megtudván; örjögve futkostam a fájdalomtól ide s tova; de egy köncsepp sem enyhite keservemen. A fájdalomtól elájultam..... Midőn magamhoz térék, kaczagva megsimitottam veritékes homlokom és régi fásultságom visszatért. Kaczagtam jóízűen, hisz mulandók a földi dolgok, hiuk a törekvések, nem érdemes érték könyvet ejteni!...

Legyenek ők boldogok!... Ágnes talán jobbszívű mint én, — jobban megérdemli a boldogságot.... Oly szende, ártatlan lélek ő, hogy az ég haragját érdemel-ném, ha neheztelnék rá! És Emér.... óh! ő is legyen boldog!... Ugy szeretém őt, hogy még a siron tul is ezt kívánom!... Legyenek mind boldogok s a sirban én is boldog leszek!... Szegény jó anyámnak majd ők gondját viselik; mert érzem, hogy már nem sokáig vigasztalhatom... én meghalok!...

C ak azt óhajtom, hogy ama nagy órában is oly szép este legyen, mint boldogságom első percében volt; olyan szépen ragyogjanak a csillagok; a hold világítsa meg arczomat ezüst sugáiraival és fű, fa, virág, patak, suttogják a szerelem édes dalát!

Terményrajzi.

A cyprus.

Északon a sötét fenyőág a gyász jelvénye, délen pedig a cyprus — e legsötétebb fa a sötét zöldek közt — a temető fája. Fájának erős volta „isteni fává” (divadara) tette. — A régi persák a szent tűz lángját látták példázva a cyprus sugár, obeliszkzerű növéseben. — Az iráni monda a paradicsomból származtatja, honnan Zoroaster ültette át először a földre. Ezért ültették azt Iránban a tűztemplomok elé, a fejedelmi lakok udvarára és a méd-persa édenkertekbe. — Egy cyprusfa volt az is, melybe Gustaps — Krisztus előtt nyolcz századdal — beveste a Zoroaster elfogadott tanait s a híres cyprus bucsujárását megalapította az egész persa birodalomban. Ott a cyprusnak e melléknevet adták: „azad” (szabad), „dírecti azad” (szabad fa). Az „azad” szó egyszerűsmond azt is jelenti, hogy nemes, tiszta, nyugodt; továbbá a persa tulajdonnevekkel is fölrüházza e szép fát: fenség, nagyság, méltóság. Hívják „szerv”nek is, s „szervan” a nevük a fejedelmeknek, előjáróknak. — „Ser-Widshan”nak nevezik a büszke, kellemes járás s nemes magatartású lányt, mint ha azt akarnak mondani: „cyprus-lelke” „cyprus-termete” van.

Musla Eddin Seada persa hagyomány szerint: egyszer egy bölcsőtől kérdezték, mint van az, hogy bár az isten annyi nagy gyümölcstermő fát teremtett, még sem hiának egyet sem „szabad”nak, csak épen a cyprust, melynek nincs gyümölcse. A bölcs azt felelte: „Minden fának megvan a maga ideje, melyben egész pompájában virágozik, de szután elfogyad, kivész. A cyprussal nem történik ez. Ő minden időben fiatal, mi a szabadok tulajdonsága. Arra, mi mulékony a szív nem ad semmit, mert a Tigris a kalfiak után is sokáig fog még folyani Bogdád-odon keresztül. Ha gazdag vagy, légy bőkezű mint a pálma, ha pedig szegény vagy, légy szabad mint a cyprus.”

A persa költők a hősök alakját hasonlították a cyprushoz, mint Firduzi is a „Sak-Namih”ban, melyben az uralkodók és hősök nagy tettei vannak leírva a turáni királyokkal vívott harcokból. Vagy a nők szép növést hasonlították a cyprushoz. Saadi így fohászodik kedveséhez: Légy, mint a cyprus, sugár és szabad! A híres emberek sirjához is cyprusokat ültetnek. Hafiz, a kedvelt költő, nemcsak rózsák közt, hanem cyprusok alatt is iekszik. Általában náluk a sírok öre mindenütt a cyprus. A shiázi új mecsetek udvarán áll két vén cyprus, hatszáz évesnek tartják őket és neveik: „Aashek” és „Maashuka” (a szerető és kedvese).

A déli népek e gyászfája, az ó-görögöknél Hades fája volt. Csakugy az ő hitregijük szerint nem a földből nőtt, hanem mondai eredetű. — Egyik regijük szerint: Eteoklas lányai versenyezni akartak a táncban az istennőkkel, kik e merészségért megharagudtak rájuk s egy mocsárba dobták őket, midőn Gaa — az anyaitennő — megszánta őket s fákká változtatta szegényekét szépekké, sugárakká, a minők az életben voltak. — Más monda szerint: Cyparissus, Telephosz fia s Apollo kedvence, midőn az isten szelid szarvasát tévedésből meglötte, kivégzte magát, de a napisten hatalma e komoly fává változtatta. A görögöknél a cyprus a végzetnek, furiáknak, Proserpinának és mindenekelőtt Plutónak volt szent-

Beteljesült óhajod, te legnemesebb szív: eljött a tavasz legszebb, legcsillagosb esteje halottas ágyadhoz megsiratni tégedet. Te már nyugszol s boldog vagy, habár annyit szenvedél; de hiszen nincsen nyomor, szenvedés, melyért a halál ne lenne elég kárpótlás!... Földi érzemény nem háborgatja már hamvadat, de miránk hagyta keservedet örökül; ősz anyád s én öntözük könyeinkkel tikkasztó nyári napokon sírod lankadó virágait.

Ollózások.

— Gyűjtötte: Zsinkó Ferencz. —

Egy papirdarabot, melyre valaha egy igazmondás jegyeztetett többre becsülhetni, mint egy egész nyalab regényt, mely ezeket tanított képmutatásra. Sámtha Mihály.

Nincs a földön a teremtés remekéhez illőbb hivatás, mint mások boldogságáért nemesen gyuladozni. S. M.

Kirabolhatja a világ az ártatlanságának minden lilium kelyhét s megvesztegethet minden jámborságot: az elvet, mi minden jót teremt, ki nem irtja. S. M.

A tavasz ibolyája illatot hint maga körül a szemétdomb tövében is. S. M.

telve. De jelenté a természetnek a föld sötétéből előcsirázó megifjodását is. Így például egyszerre az élet és halál hatalmát. A Plutónak vitt éji áldozatoknál a papok cyprussal koszorúzták meg magukat. Amor is cyprus fából faragta ama nyilakat, melyekkel a szivekben szerelmi kinoket okozott; a boldog szerelmet arany nyilakkal támasztotta létre. Zeusz királyi pálcája is cyprusfából volt faragva, ő lévén az élet és halál ura. Az istenek faszobrához szintén e lát használták anyagul. Ceresnek, midőn elvesztett lányát kereste, cyprusból volt a fáklyája, melyet az Aetna lángján gyújtott meg s titkos nedvekkel láplált. Cyprus ligetekben voltak az istenek szentélyei és oltárai, Hebe híres temploma is Kerinthban. Melpomene, a tragédia muzsája, cyprusból font koszorút viselt. Aesculap templomainak udvarára ily fákat ültetett s Hippokrates írja egy levelében: „Nagy gyülekezetben és nagy pompával ültünk egy ünnepet az isten cyprusainál.”

Phocionról beszélük, hogy egy fiatal ember hű, de meddő szavaira azt felelte: „Mondásaid hasonlítanak a cyprusokhoz, melyek nagyok és magasak, de nincsenek gyümölcsei.” De Arkádiában a halkokló pásztor mégis arra kérte barátját, hogy cyprusok alá temesse.

A helleneknél is a női szépség képe volt e fa. — Theokrit a Heléna bájáról és méltóságáról írja: „hasonlít a sugár cyprushoz.” Homér Kalyppo barlangjának leírásánál szól a sötét cyprusról, mely ez igazó növel együtt gyászolja Odysseus eltávozását. A halottak elégetésénél is ezt a fát használták a görögök, hogy illata enyhítse az égés szagát. Thukitides szerint: a fa keménysege miatt az athéniek abból készítették a hősök koporsóit, az egyiptomiaktól tanulva, kiknek mumiái ezer évig is fektüdtek ily koporsóban, a nélkül, hogy a fa elromlott volna.

Hasonlóan tisztelték a cyprust a rómaiak is, összekapcsolva zordon sorshatalmaikkal. A széltől kidöntött cyprust fát balvégzet jóslatának tartották, ha t. i. magától fölemelkedni nem bírt. — Ellenben, midőn Vespasian idejében egy ily kidőlt fa újra fölemelkedett és gyökeret vert, azt igen kedvező jóslatnak tekintették. Horác állítja, hogy a temető minden fája közt ez nő leggyorsabban, mintegy példázva, hogy az ember mielőtt meghalna, siesen élvezni az élet örömet, De gyakorlati hasznáért is sokat adtak e fára. Vitruvius és Martial magasztalják tartósságát. Ruganyos gyökereit derékaljakba, vánkosokba tették a rómaiak. Az építkezéseknél is sok hasznát vették.

A velenceiek minden husz, a rómaiak pedig minden tizennégy évben vágatták a cyprus-erdőket, nagy jövedelmet kapva belőlük. Kandia szigetén, hol Dianát különösen tisztelték, pompás cyprus-ültvények voltak, melyeket „dos filae”-nek neveztek, mivel a kréai köztársaságiak rendszeren ilyenekkel házastották ki leányait. Egy-egy ültvényt nagy hozománynak s egy ilyen birt helyzetet igen jó parthának tartották. Történt, hogy egy nagy cyprus-erdő 1400-ban, véletlenül felgyujtva, némelyek szerint a nap hevétől meggyuladt s hét évig nem tudták eloltani, mivel a fa nedve folyvást valóságos olajat öntött a tűzre.

Valaha a Szent-Péter temlomának kapui is cyprusfából voltak faragva s Constantintól IV. Jenő pápa idejéig vagyis ezerszáz évig tartottak. De Jenő pápa rézkapukkal cserélte föl, melyeket Antonio

Midőn a szerelem delejes ábrándképei elpárolognak, kialudt üszkök s fakó hamvak tillednek le a szív kizsákmányolt fenekére; ezeket ki sem óhajta örökölni. S. M.

Az erény olyan palást, mely mindenkire rá illik, s egyformán ékesíti. S. M.

Az emberi szív magányos vadászlak, szőlőlugas e körül a nemes érzelmek csoportozatai, lakat rajt a becsület, földel a tisztaság, ajtaja a szeretet. S. M.

A nőt a szeretet teszi nagygyá, ebben van ereje és kiváltsága; szeretet emeli őt sok tekintetben föllebb a férfunál. A férfi többet bír véghez vinni, a nő többet elviselni. A férfi vállalkozóbb, a nő türekenyebb. A férfi merészebb, a nő lélek erősebb. Mily nagy a nő titkos fájdalma, melylyel életét emészti, mint a gyertyát önnön tűze. A férfi is tud szenvedni; de fájdalmat, hogy enyhítsen rajta, kiviszi a világ szinpadára. Rejtben szenvedni, könyeit zugulólás nélkül, a titok fátyola alatt hullatni, csak a nőnek van ereje a szeretet által. Csaldádi lapok.

A lányok legbájosabbak akkor, midőn egy férfunak őszinte szemrehányásokat tesznek. Ez a bízalom első jele. Vadnai.

Philarete, a híres szobrász készítette. De a régi történetírók szerint: ezek nem tettek oly benyomást, mint a ciprusfából való.

(Vége következik.)

KÖZGAZDÁSZAT.

Kivonat a székesfejevári 1879-iki országos kiállítás általános szabályzatából.

1. A székesfejevári 1879-iki országos ipar, termény-, szépművészet és állatkiállítás Fejérmegye és Székesfejevár köztörvényhatóságának pártfogása alatt áll.

2. A kiállítás szellemi részére, nevezetesen az intéző és vezénylő közegek közötti érintkezésre vonatkozó levelezések: „Országos kiállítási végrehajtó-bizottság elnökségéhez Székesfejevárról” intézendők.

3. A kiállítás Székesfejevár területén a polgári lövölde és ménlepel helyiségeiben s ezek szomszédságában levő szabadterén rendeztetik. A kiállításra rendelkezés alatt áll 4284 □ méter fedél alatti tér — és pedig a ménlepel helyiségeiben 3813 □ m., a lövöldei helyiségekben 471 □ m.; — továbbá 40748 □ m. szabadter — és pedig a ménlepel udvaraiban 19611, a ménlepel udvarain kívül 17526, a polgári lövöldében 3611 □ m. Szükség esetén a szabadtereken ideiglenesen épületek emelhetnek.

4. A kiállítás 1879-iki évi május hó 10-én nyitattik meg s tart bezárólag június hó 1-éig.

5. Kiállíthatók Magyarhon és kapcsolts részének arra méltó mű- és terményczikkeit szépművészeti és régészeti tárgyai, tanszerei és iskolamunkálatai, állati, gép és gazdasági eszközei; kizárva csak a gyors romlásnak kitett anyagok és robbanó készítmények vannak.

6. Kiállítási tárgy kizárólag Magyarorszag és kapcsolts részeiből fogadtatik el.

7. A bejelentések 1878-iki évi július hó elejétől egész 1879-iki évi márczius hó 1-éig fogadtatik el. Ezen határidőn túl bejelentett tárgyak előnyös elhelyezéseért a végrehajtó-bizottság nem szavatol.

8. A kellő időben bejelentett tárgyak 1879. évi április hó 20-ig küldendők be. A küldemények február hó elejétől fogadtatik el.

9. A kiállítás tisztja jövedelme országos, megyei és városi jótékonycélokra fog fordítottani.

10. A kiállítóknak a szokásos bejelentési-ív megküldetik. A haza összes vasuti vonalain nyerendő szállítási árkedvezmény, annak idején a kiállítókkal közölteni fog.

11. A térdij fele a tárgyak bejelentésekor, másik fele a tárgyak beküldésekor fizetendő; és pedig fedél alatti helyiségekben 4, fal melletti tér 2, faltér 1 forintjával, — ideiglenes épületekben 2, a szabadterén 1 forintjával □ méterenkint. Folyó asztalokat a bizottság díj nélkül ad, a kiállító csak az elfoglalt térséget fizeti. — Kivánatra a bejelentő terhére állványok is készíttetnek.

12. A kiállítóknak jogukban áll czégjükhöz vagy nevükhöz után azon bármennyü segédmunkások neveit felírni, kik a kiállított tárgyak készítésében kitüntek.

13. A kiállítás 17 csoportra osztatik a következő osztályozással: I. Erdőtermények és félékszitmények, — nehezebb fa-ipar. II. Bányatermékek és félékszitmények, — nehezebb érc-ipar. Nemkülönböztetve üveg, gyurma-, agyag- és kő-ipar. III. Mezőgazdasági termények és félékszitmények, kert-ipar IV. Malom-ipar és élelmi czikkek. V. Szesz-ipar, borok és egyéb szeszest italok. VI. Fonó-, szövő-ipar, ruházati tárgyak. VII. Háztartási és butor-ipar. VIII. Vas ipar. IX. Nemes érc-, nemes kő- és fém-ipar. X. Bőr-, csont- és kauscsuk tárgyak. XI. Mű-ipar és zenészi tárgyak, építészeti rajzok és tervek. XII. Közmivelődési tárgyak, tanszerek, tudományi és szépművészeti tárgyak. XIII. Gazdasági eszközök, iparos tanoncok és kéziépek. XIV. Gépek, gőz-, víz- és lőerőre. XV. Halászlati, hajózási- és vízipítészeti tárgyak. XVI. Állattenyésztés, állatkiállítás. XVII. Régészeti tárgyak és műemlék-kiállítás.

14. Minden kiállítóknak joga van külön képviselőt tartani, de a bizottság már eleve gondoskodott egy általános képviselőről is, midőn hiv. közlönyül „Székesfehérvár és Vidéke” című lapot választotta, mely a kiállítás minden mozzanatáról gyors és hiteles tudósítást adand.

15. Tartalmul a kiállításához bocsátott minden tárgyalajdonosa egy emlék-érmet nyer; kiváló tárgyak érdem-érmet, s a kitüntetést indokló díszokmányt kapnak.

16. A kiállítóknak s ezek munkásainak, valamint a rendezésnél közreműködő tagok általános szabadjegyet nyerne. A látogató közönség részére érvényes 50 kros bemeneti jegyek adnak. Beigazolt munkások és 14 éven alóli gyermekek, iparos tanoncok és szolgálatban levő katonák (örmeztől lefelé) féláru jegyeket nyerne; ünnepélyes alkalmakkor a belépődíj 1 fr.

17. A kiállítóknak, ha kötelességeiknek eleget tettek, tartoznak tárgyaik elváltatására a bezárási naptól számítandó 20 nap alatt intézkedni; ezen időn túl el nem vitt tárgyak a kiállító terhére berakározatnak.

18. A kiállított tárgyak tűz elleni biz-

tosítását — a kiállító kívánataira — a végrehajtó-bizottság eszközöli.

Az 1879-iki évi székesfejevári országos kiállítás végrehajtó-bizottságának 1878. évi április hó 3-án tartott üléséből. — Gr. Zichy Jenő, kiállítási elnök. Havranek József, kiállítási h. elnök. Csitári Kálmán, kiállítási titkár.

A csoportokra vonatkozó szabályzat és utasítás.

Minden csoport külön-külön egy-egy alakuló gyűlést tart, melyre a tagok meghívhatnak. A csoportoknak jogában áll tagjainak számát szaporítani, a szerint a mint azt a körülmények követelni fogják. Az alakuló gyűlésen megalkottatik a csoportot vezénylő csoportbizottság, s ennek kötelességévé tétetik a vidéken megverhető erőket, kiállítókat és támogatókat, szakegyleteket és társulatokat megnyerni. A csoportok összes tagjai a kiállításra és munkálkodásra felszólítotnak, kik magokat erre egy külön íven kötelezik. A vidéki erők részére végrehajtó bizottság által bejelentési ívek küldetvén, a visszerkezés folytán az illető csoportjegyzékbe iktattatnak. A csoportjegyzékek az összegezés után, az egyöntetűség végett, bizonyos később meghatározandó időben a végrehajtó-bizottságnak beszolgáltatnak. Kiadta: Csitári Kálmán.

Vegyes.

Irodalom és művészet.

* **Előfizetési felhívás.** A „Magyar Jogász” (és Csuriai Ertesítő) III. évfolyamu jogszaki és közigazgatási napilap. Mindenekelőtt a magyarországi ügyvédi kar veszélyeztetett érdekeinek buzgóvédője, a helytelen codificatio érélyes ellenese. Erzett hiányt pótol a jogszaki irodalomban és főleg az ügyvédi osztályra s bírakra nézve mutatkozik valóban nélkülözhetlennek, a mennyiben mindennap teljes kivonatát adja a „Budapesti Közlöny”-nek, közli a kir. táblán, a legfőbb ítélőszékben és semmitűszéken előadandó ügyeknek jegyzékét kifüggesztésük előtt, egy a már elintéztet lajstromát az előadást követő napon, a miként történt eldöntés megjelölésével. Tájékoztató czikkek, tartalmas hirovat a külföldi jogélet nevezetesebb mozzanatainak ismeretése, curiai döntvények, törvényszéki csarnok stb. képezik a „Magyar Jogász” (és Csuriai Ertesítő) többi tartalmát. — A lap előfizetési ára negyedévre 4 fr., fél évre 7 fr. 50 kr., egész évre 15 fr. Az előfizetési pénzek Budapest, József-tér 3-ik szám alá küldendők. *Kán László*, ügyvéd, laptulajdonos és szerkesztő.

* **Lapunk mult számában** bővebben ismertettük a Somogyi Ede által szerkesztett „Magyar Lexikont” Beküldetett annak második füzeté gazdag tartalommal. Legközelebb mutatványt hozunk belőle.

* **Új könyvek.** A „Franklin-Társulat” kiadásában Budapestén újabban megjelentek: **Baka-humor** az utcán, kaszárnnyában és háboruban. Összegyűjtő a rokkant huszár. Ára füzve 1 fr.

Huszár-humor az utcán, kaszárnnyában és háboruban. Összegyűjtő a rokkant huszár. Ára füzve 1 fr.

Ifjusági iratok táb. Az orsz. közélet-nodai tanáregylet megbízásából szerkeszti dr. Kármán Mor. IV. füzet. Tartalma: „Mexiko feltedezése és meghódítása.” Castiloi Diaz Bernal elbeszélése után átdolgozta dr. Brózik Károly. Egy térképpel. Ára füzve 1 fr. 20 kr.

Köser elczek, adomák és fáin gondolatok. Összegyűjtő Kobi Kohn, ügyvédabójtár és káplárjelölt. Ára füzve 1 fr.

Falusi könyvtár. 27. füzet: „Gazdasági számvitel kisebb birtokosok számára.” Egy taldalékkal a kisgazdai körök és társulatokról. Az idevágó szakmunkák felhasználása mellett írta Kodolányi Ant. Ára füzve 50 kr.

Találmanók könyve. Ismeretek a kézműipar és műipar mezejéről. A földmivelés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium megbízásából átdolgozta Freesckay J. 23., 24. füzet. (III. kötet, 3. 4. füzet). Ára füzve 80 kr. — Tartalma: A természeti erők felhasználása. A léghajó. — A légszivattyú és a légnyomású vasút. — Víznyomatu gépek, a szivattyú és tűzfecskendő. — A tükrözés. — A prizma és a színelemzés. — A camera obscura.

Történelmi könyvtár. A magyar népnek és ifjuságnak ajánlv. Czimképpel. Egy-egy füzet ára 40 kr. — 44. füzet: „Velence alapítása és fénykora.” Irta dr. Lázár Gyula. 45. füzet: „A franciaia forradalom története.” Irta Aldor Imre. 46. füzet: „A rémuralom története.” Irta Aldor Imre. 47. füzet: „A régi Egyiptom története és miveltisége.” Irta dr. Lázár Gyula. 48. füzet: „Görögorszag története nagy Sándorig.” Irta Aldor Imre. 49. füzet: „India története.” Irta dr. Lázár Gyula. 50. füzet: „Kyros és a régi perzsák története.” Irta dr. Lázár Gyula. 51. füzet: „Phoenikia története.” Irta Lázár Gyula. 52. füzet: „Kossuth Lajos élete és pályája.” Irta Aldor Imre. — Ajánljuk e becses füzeteket olvasóink figyelmébe. Megszerezhetők Klöckner Péternél is.

Hireink.

— **A „Székesfejevár” szerkesztősége** által kitűzött pályadíjra 5 pályamunka érkezett be, melyek bírálat alá adatván; az eredmény következő: „Csak a mi vagy szabja meg értékedet, nem a mid van” jelű mű szerzője elég tárgyilagosan fejtegeti az ifju embert ékesítő főbb tulajdonokat s az értekezés megfelel a kitűzött czélnek; de szerző az íteletek alkotásában s lehozásában némely helyen tevedésbe esett stb. Az „Istennek gazdagabb ajándéka nincs, mint az ifjuság” jelű mű értekezés szerzője igen ügyesen kezeli a tollat, s ha nem elég tárgyilagos is, dicséretet érdemel. A „Szép az ifjuság virágkora; de csak ugy, ha az előkésület a hasznos férfúsághoz, a tisztés vénséghez” jelű mű írója keresettebb öltözékben léphetett volna fel. Az „Istennek gazdagabb ajándéka nincs, mint az ifjuság, szívünkben megárad az érzemény, hasonlóul a tavasi plántában meggyült bö nyedhez” jelű mű bírálaton alul áll. Az „Eletünket ne élvezetnek, hanem kötelességnek tartuk” jelű művel ellátott pályamű leginkább megfelel azon követelményeknek, melyeket a fenforgó körülmények közt megvárhatni. Kiváló dicséretet érdemel szerző a helyes berendezéért, a mennyiben az egyes részek egymással észteni összefüggésben vannak; dicséretet érdemel azért is, hogy az ifjuságot ékesítő tulajdonok közül legtöbbet hoz fel pályatársai között, így mint legvárhatóbb sabb a pályadíjat e mű érdemi meg. Ennyit a bírálat a jutalomra és dicséretre méltóknak itélt zártlelvékek annak idejében felbontatván a szerzők nevei közölteni fognak, a többi zártlelvékek tanuk előtt elégettetek s szerzők pályaműveiket 8 nap alatt visszavehetik. A dicséretet nyert pályamű szerkesztőnek a Franklin társulatnál második kiadásban megjelent három kötetes munkáját fogja jutalmul nyerni.

— **Felhívás.** A fejérmegyei gazdasági egyesület folyó hó 31-én d. u. 3 órákor a megyeházában alakuló ülést tartand, melyre a meghívók posta útján minden tagnak — kik t. i. az újabb alakulásra magukat tagul jelentették — megküldetnek. Ezen ülésben a már kidolgozott alapszabályok is elő fognak terjesztetni. — Lesz tehát megyénkben ismét gazdasági egyesület!

— **Dalestélyyel egybekapcsolt nyári mulatságot** fog tartani a polgári lövöldében jövő hó folyamán az ifjusági dalkör. Az estély jövedelme részben jótékony czélra, részben a dalkör saját pénztára növelésére fordittatik. E tárgyan a tagok ma gyűlést tartottak, a bővebb részleteket e lapok jövő száma fogja közölni.

— **Havranek Antal** kőfaragó ur műtermében egy jeles kőfaragó van alkalmazva. E kőfaragónak egy legújabb ritka szép dombormívét volt alkalmunk láthatni. A kép Krisztust ábrázolja, midőn a keresztre feszítottik. A plasztikai kivétel s a szép és nemes felfogás a mi az egészet összhangzattá teszi, jelét adja alapos képzettségének s örömlének, ha e jeles képzettségű embert városunkban megtarthatnánk, mit elérhetnénk, ha neki a főgymnázium, főreáltanoda és ipartanoda — mint mintázó — némi mellettkeresetet nyujtana. A kép fősz-anyagba van vésvé, s mint halljuk néhány napra közszemlére kiállitva leend. — Figyelmeztetjük e körülményre a nagy közönséget s a műbarátokat.

— **A mit mindig rebesgettünk.** Az országos hitelszövetkezet megbukott. Csődjében a budapesti kereskedelmi és váltótörvényeszek a követelésekre bejelentésére és a hitelezők összjevetelésére határidőül augusztus hó 8, 9 és 10-iki napjait tűzte ki. Ideiglenes tömeggondnokul és perügyletül A ndorfy Károly ügyvédet nevezte ki. A hitelszövetkezet igazgatója Tömösvári István még fogságban van. Ezt azért hozzuk köz tudomásra, mert tudtukkal e szövetkezet bolygó ügynökei megyénk területén is többeket befontak s egyesektől kisebb nagyobb előlegeket csaltak ki azon ürügy alatti, hogy ezen szövetkezettől olcsó kamatra kölcsönt fognak kapni. A kik tehát így megcsalattak s befizetett összegről nyugtát tudnak felmutatni, tartssák kötelességüknek, hogy követeléseiket fentnevezett napokon a csődbíróságnál bejelentésk, ellenkező esetben pénzesztettek lesznek. Minthogy azonban a megcsalt boldogtalanok lapot nem igen olvasnak, a községek előjárói figyelmesessék őket teendőikre. Leghelyesebben cselekednének a megcsalottakkal, ha nyugtáikat Budapestén vagy Fejérvárott egy ügyvédnek adnák át, ki követeléseiket kellő időben bejelentené. Végül mindenkit figyelmeztetünk, hogy a „kisbirtokosok földhitelegesületét” ne zavarja össze ezen szédelő egyesülettel.

— **Meghívás.** A székesfejevári palotakülvárosi r. k. kisdudová-egylet 1878 máj. 26-án d. e. 10 órákor saját házában rendes évi közgyűlést tart, melyre a t. egyleti tagok tisztelettel meghivatnak. — A közgyűlés tárgyai: 1) Elnöki jelentés. 2) A számvizsgálók jelentése. 3) A számadásról felmentvény kiszolgáltatása a pénztárnok részére.

4) Tisztújítás: elnök, alelnök, igazgató, gondnok, pénztárnok, titkár és 24 választmányi tag választása. 5) Indítványok. — Pénztár forgalma a palotakülvárosi r. k. kisdudová-egyletnek 1877. évről. Összes bevétel: magán-kötvényekből 145 frt., készpénzből 1989 frt. 44 kr. — Kiadás: magán-kötvényekre 100 frt., készpénzben 1022 frt. 17 kr. Levonván a kiadást, marad elővitel 1878. évre magán-kötvényekben 45 frt., készpénzben 967 frt. 27 kr.

— **A kir. ügyesség** hivatalos helyiségeben f. hó 29-én délután nyilvános árveresen több bűnjelek fognak eladatni, u. m.: kész öltönyöket, női ruhakelméket, fehérneműket és ékszerket.

— **A székesfejevári ügyvédi kamara** választmány részéről közzétetik, hogy a kamara lajstromába dr. Koritschner Lipót pápai lakos ügyvéd folytatólag felvétetett; ellenben ugyanabból Szép Miklós pápai lakos, kir. alügyészszé történt kineveztetése folytán kitoröltetett.

— **Kégl György** ur, kiról annyi szépet jegyzett fel a krónika, a ki emberbaráti szeretetének annyi nemes jelét adta; a ki hazafiságbán senki által sem engedi magát tulzárnyaltatni: 5000 forint kam nélküli alapítványal az országos kisbirtokosok földhitelegesület alapító közlépétt. Itt a példa kövessék!

— **Beküldetett.** Temetőből jövek, az ugynevezett czipra-temetőből. Oh mily szép az a halottak orszaga, mily édes lehet ott a megdicsőülték nyugalma és álma. Zöldelő fák, virágzó bokrok árnyalják be nyughelyeket s illatos virágok terjengetnek balszamos légkört a kegyelet hónapban. Ha ily szép a temető, nem tűnik fel oly borzasztó alakban a halál, mert hiszen még ily hónapban örvend megdicsőült lelkünk, porhüvely földi paradicsomban várja a feltámasztás s újra egyesülés fenséges s oly megnyugtató pillanatát. Viruljak zöldelő bokrok, terjeszszétek balszamos illatotokat s hirdessétek, hogy ti mélt. gt. Zichy György ur kertjében nőtettek fel s onnan jutottatok ide a nyugalom szentelt hónapba. *Egy gyászoló özvegy.*

— **A sības hajts szomorú következménye.** Folyó hó 16-án id. Pénzes Ferenczet saját háza előtt az utcán jövk kocsai elgázolta és súlyos testi sérelmet szenvedett, de a kocsist a szomszédok nem tudták elfogni.

— **Teremtstük meg a megyei tisztviselők nyugdíjalapját.** Egy némely megyében, vett hírek után, a megyei nyugdíjalap létesítése körül örvendetes mozgalom indult meg, jele: hogy a megyék is kezdik már belátni hátramaradásukat. Ezelőtt egy évvel Pozsony megye akkori igen derék hazafias cselekvények sorát, — nagylelkűleg e nemes célra 10,000 frt. alapítványt tett, ezt követte Arad sz. kir. város derék főispánja is; illő, hogy nevők megörökítsék. Vajha akadnának több követők is, mivel köztudomásu dolog, hogy egyedül a megyei tisztviselők és hivatalnokok azok, kik ugy maguk aggott koruk, valamint haláluk esetén családjaik a legnagyobb nyomornak néznek elébe. Most már a megyei bizottmányokon lenne a sor, kövessék a szép példát s ne csak czipra dictionzással s pártoskodással töltsek el a drága időt, de mutassák meg, hogy méltók régi nagy nevékhöz.

— **Azt a fát a szerb temetőben,** melyre multkor egy korhely pinczér magát felmagasztalta, a napokban kiásták gyökerestől; talán attól való félelem miatt, hogy az öngyilkos pinczér lelke vissza talál jönni és a szerb temetőbe eltakarított halottak nyugalmát felzarvarja.

— **A tavaszi fegyvergyakorlatra** behívott tartalékosokkal naponként tartanak gyakorlatokat a városon kívüli telkeken; legnagyobb részére a ménlepel laktanyában vannak elszállásolva. — Intelligens emberek számosan vannak közöttük.

— **Kegyeletünnepele.** Buda ostrománál 1849. május 21-én elesett honvédekért a Krisztinavárosi templomban gyász istentisztelet tartatott reggeli 8 órákor. Délután 4 órákor pedig a még élő honvédek a Horváthkertben összegyűlvén ünneplés metnetben vonultak ki a sirkertbe, hogy lerójják honfi adójukat a dícsőkért, a kik a szabadságért és hazáért hullottak el. Oh de ha azok is elhullanak, a kik részesei voltak a szabadságharcznak, ki fogja a dícsők sírját megkoszoruzni?

— **Ritka életkor.** A budapesti szegények intézetében él egy Györfi János nevű ember, a ki jelenleg 103 éves s kitünő egészségnél örvend. Meghizsem, mert nem korunkban született; fogadni mernék, hogy az utókor nem fog 103 éves embereket felmutatni.

— **Dr. Kovács S. Endre** hagyatéka felmulja az egy milliót, a mi mind esze és szorgalma gyümölcse. Bizony ritka embernek adatott ésszel és szorgalommal ennyi kincset halomra gyűjteni.

— **Kossuth Lajos szenved.** Kossuth Lajos arczfájdalmi, melyekben azelőtt is szenvedett újra visszatérték s most iszonyu fájdalmakat okoznak neki. A lelki fájdalom mellé testi is, ez még is sok egy számúzóttnek.

A felsővárosi templom kántormisérs pöröslyét a napokban, valószínűleg egy rakoncátlan fiu feltörte s annak tartalmát körülbelül 40-45 krt. ellopta.

Somogy megye 5000 frt. alapítványt nyújt a „magyar kisbirtokosok földhitelegyesülete” alapítói közé lépett.

Róza István nincs többé. Egy bizonyos lap ezen kezdte a rablógyilkos kivégzéséről szóló közleményét. No még csak az hibázott, hogy gyászkeretben nem hozta e nagyjelentőségű hírt.

Az ovattosság sohasem árt. Milán szerb fejedelem valaminek a szagát érzi, mert e hó 17-én családi levél- és kincstárát Jankovics nevű segéde által Orsovára küldte, hogy azt Oláhországból oda érkezendő rokona szárnyai alá adja.

Lófuttatás = lófuttatás. Azt mondja Nagy Károly a Dagerotipban. Pedig hát dehogy az, lám a múlt vasárnap lövésznyer 674 jármű hajtatott ki s azok közt kétszáznál több uri fogat. Ugyan, ha valamely jótékony célra adnának hangversenyt, vagy tartanának felolvasást, a 674 járműből hány vinne oda hallgatókat?

Róza Istvánon, az újpesti rablógyilkosra a halálós ítélet f. hó 21-én délelőtt 7 órakor végrehajtották. A budapesti lapok ezen közönséges rablógyilkos kivégzéséről oly körülményesen írnak, mintha ez fordulópont képezne a világ forgásában. Róza Istvánt felakasztották, holnap jön másik Róza István. Nem az akasztás, vagy Csémegi gilotinja javítja meg a társadalmat, hanem a nevelés, ez pedig mostoha gyermeke a társadalomnak, mert míg némely főúr agár- és kopólyeumot állít s arra költ, addig egy forintot sem vet oda egy elagott iskolatánitónak vagy súlyedező nevelő intézetnek. Mint egyes emberek el-érik a férfi kort s azután lefelé haladnak az aggkor és sir felé sietünk. A ki kétkezik szavaink igazságában, vessen egy pillantást a múlt történelmében s látni fogja, hogy hány hazai intézet köszöni lételetét egyes nagylelkű alapítóknak. És ma? Lófuttatás, kopóverseny.

Egy szörnyeteg emberlakban. A Rókus-korházban egy Hittig Vilmos nevű beteg úgy főbe kolintotta az alvó ápolónét, hogy elborította a vér. A felügyelő orvos kérdésre vette s ekkor következő vallomást tette. — Erzem, hogy meghalok, tehát nem viszem el lelkemen, hogy ez előtt több társammal 7 rablógyilkosságot követtem el, s körülményesen eibeszélte a hét rablógyilkosságot, a melyet 100-200 frt-ért követett el embertársain. Valóban megáll az ember esze s azt kérdi: hogyan fajulhat ennyire okos lélekkel felruházott lény?

Korunk jellemzésére ez is egy adag. A kik Újpesten a lóvonatu vasutról leszállnak, azok markába egy hirdetőnyit nyomnak, melyben valami „Molnár L.” nevű asszony, mint okleveles bába tudatja, hogy lakását Rákos-Palotára tette át s tisztességes hölgyeknek, a kik titokban akarnak szülni, hajlandó menhelyet adni. Az egészben az a legmegbotránkoztatóbb, hogy ezen hirdetőnyit leginkább fiatal leánykáknak csusztatják oda. Pfiu! de civilizálódunk.

Házasság akadályokkal. Egy 70 éves aggastyán, kinek számos gyermekei és unokái vannak Hentayban e hó 7-én oltárhoz vezetett egy 18 éves leányt. — Az esketést az utódok és a nővérek mindenáron meg akarták akadályozni. Bántalmazták az agg vőlegényt és a fiatal menyaszonyt, sőt ruhájokat is leszakgatták. A násznépet is csak a rendőrség közbelépése mentette meg az insulálástól. Az esketés borzasztó ordítózás közt ment végbe és az egybekeltek egy hátsó ajtón voltak kénytelenek menekülni az utódok dühöngése elől.

A ki nem hiszi próbálja meg. A tenger 60 billio tonna só-t tartalmaz. Ha a tenger kiszáradna, a só 450 lányi vastag réteget képezne a fenéken s ha ezen só a szárazföld felületére felhánytatnék, azt 900 lányi magasságban fedezné. No csak attól mentes isten, hogy a tenger ki ne száradjon, mert akkor a só jövedelem megcsökkenvén százszoros lenne az addó, azt pedig aligha bírnánk meg a mostani körülmények között.

Orvosi látogatás. T. asszony fiatal hölgy, de gyakran betegeskedik. Néha két héten át is őrzi a szobát, de férjének neje e gyöngékedése nagy aggodalmat okoz. T. ur végre arra a gondolatra jött, hogy talán háziorvosa hanyag s nem fordít elég gondot betegére. Egy nap tehát megkérdezte a szobaleányt, hogy rendesen jár-e a házi-orvos? — „Hogyne kérem, sőt ha jön, rögtön be is zárja a szobát.” — Következő nap a házi-orvosnak felmondott T. ur és csodálatos az új orvos — egy 70 éves öreg ur — első látogatása után meggyógyult a menyecske.

Öngyilkossági krónika. Zsiros Istváné Budapesten 3 dob-utca lúgessentiával megmérgezte magát. Ugyanott Hebertancz Mária nevű nő a várban méreggel vetett véget életének. Újvidéken egy fiatal leány megmérgezte magát, mert elhagyta a szeretője. Bagaron egy fiatal kereskedő, hogy a bukást elkerülje szíven lötte magát. Egy budai suszter felvágta a torkát. Nagykanizsán egy Szépe nevű ember zilált anyagi viszonyai miatt felakasztotta magát. Alfuta-

kon egy juhász felhasította torkát s azután kiszakította gégejét Ezen eseteket nem azért közöljük, mintha gyönyörködünk az ilyenekben, hanem azért, hogy mintegy tükörben bemutassuk súlyedésünket.

Halálozási statistika.

April hó 1878.

Tó- és vizivárosban.

Király György r. k. 77 éves. Baldauf Erzsébet r. k. 3 1/2 éves. Özyegy Vinter Ferencz r. k. 62 éves. Domonik Ferencz r. k. 1 1/2 éves. Szalai János ref. 3 éves. Magyaródi Pál ref. 69 éves. Kovács Ferencz r. k. 1/2 éves. Bernsteiner Ferdinand r. k. 24 éves. Somogyi Lidia ref. 20 éves. Kuglics József r. k. 4 hetes. Varga Ferencz r. k. 1 éves. Tóth János r. k. 50 éves. Horváth János r. k. 10 hónapos. Szentes István r. k. 2/3 éves. Halász Katalin r. k. 1/2 hónapos. Virág Imre r. k. 3 1/2 éves. Stampf Gizella r. k. 7 éves. Varga Ferencz ref. 1 éves. Neproszel Mihály r. k. 8 hónapos. Büki István r. k. 37 éves. Lencsés Pál r. k. 43 éves. Varga József r. k. 35 éves. Komáromi Ign. r. k. 57 éves. Lehota Katalin r. k. 80 éves.

Palota-külvárosban.

Lukonovics György r. k. 29 éves. Mohácsi István r. k. 3/4 éves. Pákozdi János r. k. 1 éves. Takács Mihály r. k. 60 éves. Vinczei Rozália r. k. 9 éves. Miller Ferencz r. k. (törvénytelen) 1/2 éves. Boros István r. k. 48 éves. Erős János ref. (törvénytelen) 10 hetes. Reich Sándor izr. 4 éves. Palag István r. k. 5 éves. Pintér Borbála r. k. 1 éves. Kovács Ferencz r. k. 59 éves. Maraczi Julianna r. k. 32 éves. Babanko Mária gör. n. e. 31 éves. Márai Miklós r. k. 1 1/4 éves. Kulcsár Margit r. k. 3 hetes.

Felsővárosban.

Lencsés Anna 1 éves. Nagy Anna 2 éves. Fábán István 2 1/2 éves. Magyar Éva (hajadon) 65 éves. Szabó Mária 2 1/2 éves. Kertész István 2 1/2 éves. Kőszegi József 2 hónapos. Málics Mária 3 éves. Antal István 86 éves. Lencsés Pál (öngyilkos) 43 éves. Eindl Károly 10 hónapos. Pápai Károly 1 napos. Polczér Julianna 4 hónapos. P. Horváth Terézia 3/4 éves. Tolnai János 47 éves. Boda Borbála 4 hónapos. Ugróczy József 52 éves. Bódi József 61 éves. Nyirádi Jánosné 87 éves. Pislinger János 53 éves. Fischer Flóriánné szül. Grósz Anna 76 éves. Grundböck Róza 47 éves.

Belvárosban.

Pikk Hermanné szül. Eisler Elise. Keresztes Margit 4 éves. Pestyák Nándor 2 1/2 éves. Fleisch Margit 1 1/2 éves. Császár Imréné szül. Barankay Erzsébet. Keresztes Róbert 1 éves. Schvarecz Géza 1 éves.

TRÉFA ÉS VALÓ.

Látod papa! X. kisasszonyok majd minden héten új ruhát kapnak, te nem vagy oly jó, mint azok papája — mondá egy fiatal leányka hizelegve a papának.

Kedves leányom! nem a papájuk jó azoknak, hanem ők maguk rosszak — felelé az apa.

Akasztofa vagy gilotin? erről folyt a vita a felső házban. — Mondhatom barátom! hogy Robespierre az utolsó percig a gilotin ellen volt — mondá egyik mágnás a másiknak. — Meghiszem, mert gilotinra volt ítéltve — felelé az.

Gabona-ár május 22-én.

100 kilogramm	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	11	—	10	80	10	60
Kétszeres	7	90	7	80	7	70
Rozs	7	60	7	50	7	40
Árpa	7	80	7	60	7	40
Zab	6	30	6	20	6	10
Kukorica	7	40	7	30	7	20

Vasuti menetrend.

Budára reggel 4 ó. 15 p. délihen 12 ó. 5 p. este 6 ó. 36 p. Budáról reggel 7 ó. 10 p. d. e. 11 ó. este 9 ó. 35 p.
Kanizsára reggel 9 ó. 22 p. d. u. 2 ó. 33 p. éjjel 11 ó. 56 p. Kanizsáról reggel 4 ó. 58 p. d. u. 2 ó. 6 p. éjjel 11 ó. 30 p.
Ujszőnyre reggel 10 ó. 18 p. éjjel 12 ó. 23 p. Ujszőnyből d. u. 2 ó. 33 p. éjjel 11 ó. 37 p.
Veszprémbe reggel 9 ó. 27 p. d. u. 4 ó. 40 p. Veszprémből reggel 8 óra 10 p. d. u. 4 ó. 45 p.

Olcsó orvoszer!

A szentpétervári egészségügyi tanács megengedte a Guyot-féle kátrány to-kocskák behozatalát, mint melyek oly kitünő hatással bírnak meghűlések, hurutok, valamint légcsőbajok és tüdővész ellen; két vagy három tokocskát használva minden étkezésnél, majdnem rögtön enyhülést idéz elő.

Az egész gyógymód nem kerül többé, mint naponként 10-20 krajczár jelentéktelen összegbe.

A számos utánzások elkerülésére különösen figyelembe vevendő, hogy minden üvegze-

czimkéjén Guyot ur aláírása három színű nyomással van feltüntetve.

Székesfejérvári raktár: Diebálla György és Say Rudolf urak gyógyszer-tárában.

Felölös szerkesztő: Boross Mihály.

Hirdetések.

Egy 6 1/2 és egy 6 octávás jól kijavított s újonnan hurozott

ZONGORA

eladatik:

Szalay Gyula,
zongora- és orgona-építőnél.

Fazekas-utca 3-dik szám Székesfejérvárott.

MATTONI

GISSHÜBLI VIZE

a legtisztább alkáli savanyúvíz,

mely légzési betegségeknel, vagy emésztés hiányában a legjobb orvoszer s bármely időszakban a legkitünőbb üdítő ital.

Székesfejérvári raktárak: Diebálla György és Lichtneckert Antal uraknál.

Hirdetmény.
A kis-loóki gazdaság juhászataból 32 drb mustros ez idei nyírés után eladó. (Pósta Sárbogárd.)
A gazdatisztség.

Régi vasat
öntés- és pléhnélküli minőségben
vesz
F. B. ANDRIEN Gráciban.

Pályázati hirdetés.

Székesfejérvár sz. kir. város köztörvényhatóságánál előléptetés folytán két díjnoki állomás üresedésbe jöven, azok betöltése czéljából a városi tanács által ezennel pályázat nyitattik, miért is felhivatnak mindazok, kik a jelzett s 1 frt. napdíjjal kapcsolatos állomásokat elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket igazoló okiratokkal felszerelt folyamódványaikat be-
zárólag

f. 1878. évi május hó 29-ig

a városi főjegyzőnél, ki előtt íráspróbat teendők, személyesen nyujtsák be; netán később jentkezők igényei figyelembe vétetni nem fognak.

Székesfejérvárott, 1878. május 22-én tartott tanácsülésből.

Tomsits Gyula m. k.,
jegyző.

VÖRÖSMARTY KÖNYVNYOMDA
SZÉKESFEJÉRVÁROTT,
kaszárnya-utca 6-ik szám.
Ajánlja
a mostani igényeknek minden tekintetben megfelelőleg jól berendezett üzletét,
minden néven nevezendő e szakba vágó munkák izléses, pontos és jutányos kiállítására.
Füsztellet
Számmer Kálmán,
tulajdonos.

Nyomatott Székesfejérvárott a „Vörösmarty” könyvnyomdában.

Nyujtsd a szerencsének kezéd!
375,000 állami mark,
VAGY
218,750 o. é. frt. fonyereményt
nyujt a legújabb nagy pénz-kiosorolás,
mely a magyar kormány által engedélyezve és biztosítva van.
Az új terv előnyös beosztása alkottat van, hogy kevés hónap alatt 7 kiosorolásban 494,000 nyereménynek bizonyosan ki kell jönni, e között a 375,000 mark, vagy 218,750 forintos nyeremény is, továbbá:
1 Nyeremény Mark 250,000,
1 „ „ 125,000,
1 „ „ 80,000,
1 „ „ 60,000,
1 „ „ 50,000,
1 „ „ 40,000,
2 „ „ 36,000,
3 „ „ 30,000,
1 „ „ 25,000,
5 „ „ 20,000,
6 „ „ 15,000,
1 „ „ 12,000,
23 „ „ 10,000,
4 „ „ 8000,
31 „ „ 5000,
74 „ „ 4000,
200 „ „ 2400,
412 „ „ 1200,
621 „ „ 500,
700 „ „ 250,
28015 „ „ 138,
stb. stb.
A huzás hivatalos napjaiul
június 12. és 13-ika
lettek megállapítva.
Ezen nyeremény-huzáshoz sorsjegyek kaphatók és pedig:
1 egész ered. sorsjegy csak 6 M. 3 1/2 fr.
1 fél „ „ 3 M. 1 3/4 fr.
1 negyed „ „ 1 1/2 M. 90 kr.
Minden hozzáuk beküldött megbízások postaküldéssel, utalványozással vagy utánvetéssel a legnagyobb pontossággal lesznek elintézve és minden megrendelt állampostai ellátott eredeti sorsjegyet tölem kapja meg.
A megrendelésekhez rendszeren egy hivatalos játéktérrel szolgálunk, ép úgy minden huzás után a huzási-lajstromot kérésre bérmentve megküldjük.
A nyeremények kiütetése azonnal az állam felelősége mellett akár postailag, vagy számos összeköttetésünk miatt általunk Osztrák-Magyarország bármely nagyobb piacán is eszközölhetők.
Vállalatunkat mindig szerencse kísérte számtalanszor lének különféle fonyeremények az általunk eladottakból kihuzva.
Egy ilyen a legszolidabb alapon nyugvó vállalatot az ember mindig a tömeges pártfogás reményében nyit meg, körük tehát, hogy a megbízásoknak mindképeleg tehesünk, azokat mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

KAUFMANN és SIMON,
bank- és váltó-üzlete
Hamburgban.
Vesz ez elad mindenféle államkötvényeket, vasuti részvényeket, kölcsönjegyeket stb.
U. i. Üzletünk iránti szives bizalmunk megköszönve azt a jövőben is iparkodni fogunk megelégedetere kiérdemelni. Fentebbi.
UMRATH és TÁRSA
PRÁGÁBAN
mezőgazdasági gépgyárosok.
Ajánlják, a szilárd kivitel, könnyű járás, nagy munkaképesség és tiszta cséplésről legelőnyösebben ismert, egy román álló mint kerekken járó
kézi- és járgány-cséplőkészületeiket
1-8 ló- vagy ökörvőg.
Továbbá készitünk különféle nagyságu és elismert jó minőségű
tisztító-rostákat,
kukoriczamorzsoló- és szecsakavágókat.
Sz.-fejérvári raktár s ügynökség
SCHLÄMMÄDINGER ALAJOSNÁL.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

ha
lata
telm
men
szót
La
assz
akk
meg
latk
min
szóv
abb
játj
mon
voln
azok
— a
pité
nagy
álta
és s
rem
y a
mies
pou
gasa
szet
sége
gásn
ki e
meg
méit
anny
S
Iju
Legt
De v
Ha f
Most
S má
Oly g
S ré
Szép
Nem
S bá
Elher
Am a
S dis
Mig s
Nem
A jel
Bár s
A val
Csak
S mik
Etikk
Ügy
Fárad
És e
Keble
A bon
Szebb
Lelke